

Homenatge a Francesca Bartrina

En nom de les directores i del consell editorial de *Lectora. Revista de dones i textualitat*, voldria amb aquestes breus ratlles retre homenatge a l'amiga Francesca Bartrina, que va ser membre d'aquest consell des del 2004 fins a la seva mort el passat 11 de juny. Professora a la Universitat de Vic, Francesca Bartrina ha deixat una important obra crítica en el camp dels estudis de gènere en relació amb la literatura catalana i universal, la traducció, el teatre i l'escriptura de dones, així com de la narratologia i la pedagogia feministes i la traducció audiovisual. Des del seu assaig fonamental sobre Caterina Albert/Víctor Català, *La voluptuositat de l'escriptura* (Eumo, 2001), fruit de la seva tesi doctoral (Universitat Autònoma de Barcelona, 1999), fins al volum col·lectiu que va coeditar recentment, *The Routledge Handbook of Translation Studies* (2013), Francesca Bartrina va publicar nombrosos estudis que combinaven sempre l'erudició, l'ambició teòrica, el compromís polític i la passió per la literatura i, en especial, el teatre i l'escriptura feta per dones, sense deixar de banda el vessant creatiu, ja que, amb Jordi Sala, va traduir i dirigir diverses obres de teatre.

Malgrat aquesta intensa producció pròpia, Francesca Bartrina no va descuidar mai l'aspecte pedagògic de la seva tasca professional (era una excel·lent i dedicada professora) i la gestió i lideratge de la recerca: entre altres funcions, va ser directora de la Càtedra Unesco Dones, desenvolupament i cultures-UVic (amb seu compartida amb la Universitat de Barcelona), del Centre d'Estudis Interdisciplinaris de la Dona de la UVic, del primer màster online en Estudis de gènere (UVic-UB) i de la col·lecció d'assaigs feministes en català "Capsa de Pandora", d'Eumo Editorial.

Entre les seves col·laboracions personals a *Lectora. Revista de dones i textualitat*, destaca la coordinació del dossier "Violència de gènere", fruit d'unes jornades organitzades a la Universitat de Vic i publicat al número 8 (2002), i l'article "Cap al cel obert (2000) de Carme Riera: hermenèutica i narratologia feministes" per al dossier "Carme Riera, el subjecte de la seducció", aparegut al darrer número 19 (2013).

En totes aquestes facetes de la seva feina, vaig tenir força ocasions de treballar amb la Xesca i sempre va ser un goig. En un correu electrònic de l'1 de juny de 2010, em recordava que ens havíem conegut el juliol del 1996, arrel d'un curs de crítica feminista que ella havia organitzat a la Universitat de Girona, i s'acomiadava dient-me: "Espero que puguem fer coses juntes molt de temps". El temps, malauradament, no li ha estat donat, però per la seva vàlua acadèmica i, sobretot, per la seva simpatia, vitalitat i generositat extraordinàries, pel seu entusiasme i per la passió que posava en tot el que feia, el record de la Xesca perdurarà per sempre entre les persones que l'hem conegut i estimat. Parafrasejant Rosa Leveroni, una de les autores sobre la qual va escriure, la Francesca Bartrina "ho és tot, menys l'oblit".

MARTA SEGARRA
Juliol de 2014

V